

5 De Dom van Keulen

De Dom van Keulen staat op een plek waar al vanaf de Romeinse tijd een ontmoetingsplaats voor Christenen is geweest. De eerste kerk waarvan bekend is hoe die eruit zag, was de Hildebold-Dom die in de negende eeuw is gebouwd.

Relieken van de Drie Koningen

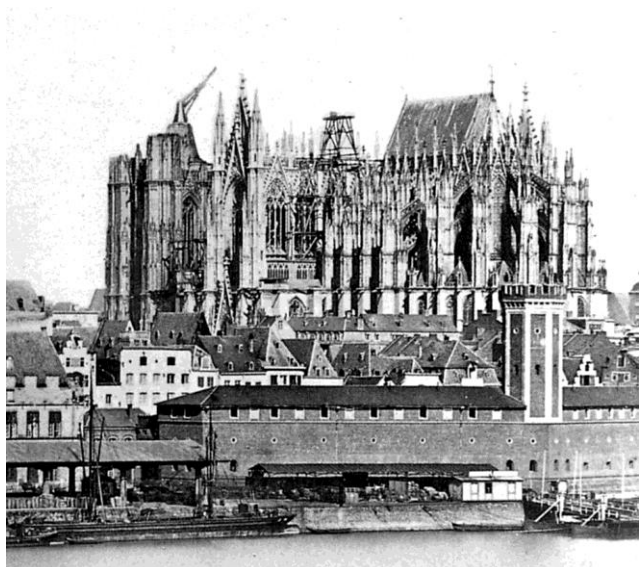
In 1162 veroverde keizer Frederik Barbarossa Milaan. In Milaan bevonden zich de relieken van de Heilige Drie Koningen. Barbarossa gaf ze aan de aartsbisschop van Keulen en die bracht ze in 1164 vanuit Italië mee naar Keulen. Daarmee werd de Dom van Keulen een belangrijke pelgrimskerk.

Pelgrims brengen geld in het laadje maar daar moet wel wat tegenover staan. Bisschop Filips van Heinsberg liet allereerst een fraaie reliekschrijn maken van verguld koper. De edelsmid in kwestie was Nicolaas van Verdun, een edelsmid uit Lotharingen en één van de weinige edelsmeden uit deze tijd waarvan in ieder geval de naam bekend is.

In 1225 viel het besluit om de oude Domkerk te vervangen door een moderne Domkerk in gotische stijl. Op 15 augustus 1248 begon bouwmeester Gerhard van Rile met de bouw van een nieuw koor, het oostelijke deel van de kerk. De gotiek was in Frankrijk populair geworden en het grote voorbeeld voor de Dom van Keulen was de kathedraal van Amiens. De gebruikte steensoort was trachiet afkomstig uit het Zevengebergte.

In 1322 werd het nieuwe koor van de Dom ingewijd. De bouw ging verder met het dwarschip en aan de westzijde van de geplande kerk startte de bouw van de twee torens. In 1410 werd de eerste klok in de zuidelijke toren gehangen. In 1437 was die toren 59 meter hoog. Het westportaal in de zuidelijke toren dateert ook uit deze tijd. Vanaf 1473 stagneerde de bouw. Er was geldgebrek en in 1528 volgde een definitieve bouwstop. Eeuwenlang stond op de zuidelijke toren een bouwkraan. Waarschijnlijk was die al in 1350 geplaatst.

In de jaren na 1528 werd de Domkerk gewoon gebruikt. In de achttiende eeuw kreeg het interieur zelfs een make-over in barokstijl.

In 1794 kwamen de Fransen. De reliekschrijn van de Drie Koningen was uit voorzorg al naar Westfalen gebracht. De Dom raakte beschadigt. In 1801 volgde een nieuwe inwijding als kerkgebouw en in 1804 keerden de Drie Koningen terug.

In 1814 bleek dat de originele, middeleeuwse bouwtekeningen nog bewaard waren. Vrij uniek, meestal was zo'n bouwplan in een bak met nat zand getekend. In ieder geval viel het besluit om de Domkerk af te bouwen.

De bestaande bouwdelen werden gerestaureerd. In 1842 begon de voltooiing van de middeleeuwse kerk. De bouw volgde de middeleeuwse plannen, maar de bouwmeesters gebruikten wel moderne technieken zoals een ijzeren dakconstructie. Het interieur van de Dom was in 1863 voltooid en in 1880 volgden de twee torens. Reden voor een nationaal feest!

De torens zijn 157 meter hoog. De zuidelijke toren kan beklommen worden tot 97 meter hoogte. In de torens hangen 11 luidklokken. De grootste is de Sint Petersklok, de 'Dikke Pieter'. Dikke Pieter mag alleen luiden op katholieke hoogfeesten (zoals Drie Koningen), met de dood van de aartsbisschop van Keulen en bij pausverkiezingen.

In het interieur is het Gero-kruis een belangrijke bezienswaardigheid. Het dateert uit de tiende eeuw en komt uit de voorganger van de huidige Dom. De koorbanken en het koorhek dateren uit de veertiende eeuw. De gebrandschilderde ramen van de Dom zijn de grootste nog bewaarde serie ramen uit de veertiende eeuw.

De Dom van Keulen is nog steeds in gebruik als kerk. Er zijn toezichthouders aanwezig die toezien op het naleven van de huisregels.

